

Bogáti lelató

| CSÍKRÁKOS KÖZSÉG LAPJA | 2018. NOVEMBER

Adventi ráhangolódás

Az elmúlt betek felhőtlen, szokatlanul meleg időjárása, a szép és hosszú őszi érzetével kényeztetett, mégis tudatában vagyunk annak, hogy nem ez a természet rendje. A pillanatnyi látszat szépsége kell leginkább elgondolkodtasson mindannyiunkat.

Az elmúlt alig egy hónap történéseit vizsgálva nem lehet szótlánul elmenni amellett – mert nem a természet rendje –, hogy ha az embert kérdezik, nem válaszol. A népszavazás kérdéskérdésfeltétele süket fülekre talált országaszerte, és nem volt ez másként községünkben sem. Bár eddig nem ez jellemezte a közösségünket, most mégis elgondolkodtató a távolmaradás. A miértre e téren is keresendő a válasz. Szerencse, hogy mindenben nem ez a jellemző közösségünkre. A közös cselekvés szép példája volt a szépkorúak megünneplése is, ahol közös összefogással köszönthettük a község idősebb lakóit. A bensőséges hangulatú ünnepség mutatta meg mindannyiunknak, miért is jó csíkrákosinak, göröcsfalvinak lenni.

Hasonlóan jó érzés volt látni, ahogy október utolsó vasárnapján körülálltuk a Bogát hegyén az összefogás tüzét. A szemközti domboldalakon világító őrütek erejéből is merítve, erőt kell sugározni az itthon maradóknak, erőt mutatni a hazatérőknek.

Most, az adventi várakozás időszakába lépve, az évekkal ezelőtt útjára indított programsorozatra hívjuk a lakókat. Kapcsolódjanak be az adventi várakozásba, vegyenek részt a lelkigyakorlaton, majd másnap az adventi koszorú készítésén!

Császár Attila

Szépkorúak köszöntése

Világszerte 1991 óta október 1-jén ünneplik az Idősek Nemzetközi Napját. Községünkben hagyománnyá vált, hogy évente egyszer kifejezzük hálánkat, tiszteletünket, megbecsülésünket és szeretetünket azok iránt, akik hosszú, munkában eltöltött évek után köztünk élnek megérdemelt nyugdíjas éveiket. Törekednünk kell arra, hogy megértjük az időseket, beszéljünk, ápoljuk velük a kapcsolatot, hisz együtt tehetjük gazdagabbá, színesebbé közösségünknek és minden benne lakónak az életét.

Idén október 14-e szívmengető őszi vasárnap volt. A két falu népe lassú, hosszú sorokban vonult a templomba, ahol a szentmisét mutattak be az idősek köszöntése alkalmából. A templomi szertartást követően a szépkorúakat Császár Attila polgármester köszöntötte a göröcsfalvi kultúrotthonba, majd a Csíkrákosi Csalogány Néptáncsoport pattogó táncsal, a Gerendely Férfikórus nótákkal, a Csíkmadarasi Népi

Zenekar zenei aláfestést is biztosító hegedűszóval bővülte el a közönséget. A Szöcs Anna tanítónő által felkészített negyedik osztályos tanulók népi gyermekjátékkal és tánccal biztatták tapsra a jelenlévőket. Az előadások alatt jó hangulatban fogyasztották el közösen a felszolgált tölteletes káposztát, és nótázásra is sor került.

Az ünnepség keretében Fodor Csaba néptáncmester elismerésben részesült sokéves eredményes munkájáért. Ezúton is köszönjük a népi kultúra és a népi tánc iránti példamutató elkötelezettségét, ki-tartását, oktatói tevékenységét.

A program záróakkordjaként a szépkorúakat egy-egy szál virággal köszöntöttük, ugyanakkor minden jelenlévő emléklapot és ajándéksomagot vehetett át. Ezúton is köszönjük Hargita Megye Tanácsának, valamint Csíkrákos Község Önkormányzatának és munkatársainak az anyagi támogatást, illetve a rendezvény lebonyolításában nyújtott segítségét.

Fodor Eszter

Adventi Ráhangolódás

Csikrákos Község Önkormányzata, a Bogátalji Mozgalom, a 18. Zöld Péter Cserkészcsapat és a Csikrákos-Göröcsfalvi Nőszervezet ebben az évben is megszervezi az Adventi Ráhangolódás Csikrákos Községben elnevezésű programsorozatot. November 23-án, pénteken 17–19 óra között Bátor Botond pálosrendi szerzetes vezetésével lelkigyakorlatot tartanak Keresztény Önazonosságom témakörben. Másnap, november 24-én 10–15 óra között adventi koszorú készítése lesz. Mindkét esemény helyszíne a csikrákosi kultúrotthon.

Új buszmegálló rendezett téren

Hosszas engedélyezési folyamatot követő gyors kivitelezéssel befejeződött a csikrákosi iskola előtti tér rendezése. A térkövezés mellett egy új buszmegálló is épült az európai út mentén. Több évtizedes útkezes eredményeként 2013–14-ben épültek az első tájba illő, hagyományos építőanyagokat felhasználó buszmegállók Csikrákoson és Göröcsfalván Gál Szabolcs tervei alapján. Azóta a térségben több hasonló buszmegálló épült, sőt a felcsíki polgármesterek úgy döntöttek, hogy a csikrákosi példát követik a megállóhelyek kialakítása során. A most elkészült 24 ezer euró értékű beruházás a Csík Leaderhez benyújtott pályázat eredményeként valósult meg. A pályázatot a Bogát Önkormányzati Fejlesztési Társulás készítette. A munkálatok kivitelezője a csíkmadarasi Garden Projekt Kft. volt. A térrendezéssel egybekötött munkálatok esetében újdonságnak számít, hogy a buszmegálló éjszaka napelemes ledes megvilágítást kap. A községközpont bekamerázása mellett az éjszakai világítás is segíthet az esetleges rongálások megfékezésében.

Fotó: lochom Zsolt

Hitben megerősítő zarándoklatról hazatérve

– Szívem vágya volt eljutni Rómába. Úgy gondolom, hogy ezzel a zarándoklattal történelmet írtunk – meséli a göröcsfalvi Székely Magdolna, aki ötödmagával vett részt a Kisboldogasszony Egyházközségből a felcsíki kórusok római zarándoklatán. – Nehéz röviden elmesélni, hogy mit éltünk át: olyan nap nem volt, hogy ne könnyezzünk. Látni kellett azt, ahogyan 400 székely ruhába öltözött ember énekelve vonult Róma utcáin. Sokan tapsoltak nekünk, fényképeztek minket. Amikor erről mesélek, most is a hided végig fut a hátamon.

Székely Magdolna szerint leírhatatlan élmény volt, amikor a Szent Péter Bazilikába egyszerre négyszáz székely ruhás ember énekelt, imádkozott egy közös célért, Márton Áron boldogát avatásáért.

– Lelkileg megerősített és elmélyítette a hitemet a zarándoklat. A szülőföldhöz, az egyházhoz, a nemzethez való ragaszkodásunk is erősebb lett – folytatta beszámolóját.

A római zarándoklat résztvevői – Ferencz Mária, Ferencz Zoltán, Olti Mária, Székely Attila és Székely Magdolna – azóta is az élmény hatása alatt vannak, és naponta beszélnek, mesélnek a zarándoklatról.

– A Jóisten ajándéka, hogy részt vehettünk közös zarándoklaton. Annak is örvendünk, hogy az út során barátságok alakultak ki. Ehhez mindenképpen az is hozzájárult, hogy az utazást megelőzően Csíkmadarason rendszeresen részt vettünk a felcsíki kórusok közös próbáin, a felcsíki kántorok vezetésével.

D. D.

Éjjel-nappal készek a bevetésre

Beszélgetés Vizoli Miklóssal, a Csíkrákosi és Göröcsfalvi Önkéntes Tűzoltó Csapat szellemi vezetőjével, Csíkrákos Község alpolgármesterével.

– *Mikor alakult a Csíkrákosi és Göröcsfalvi Önkéntes Tűzoltó csapat?*

– 2008-tól dolgozom itt alpolgármesterként, és idekerülve szembesültem azzal, hogy csak papíron létezik a tűzoltócsapat. Elkezdtük újraszervezni. Katonaként a hivatásos tűzoltóknál szolgáltam, bevetési sófőr is voltam. Az egységünknek szinte napirenden ki kellett szállnia tüzesetekhez.

– *Hogyan kezdték a csapat megszervezését?*

– A törvény előírja, hogy minden önkormányzat mellett kell működni önkéntes tűzoltóságnak. Mi első lépésként igyekeztünk összeszedni a faluból a jelentkezőket. Nem volt egyszerű, ugyanis a tűzoltók önkéntesen, díjmentesen végzik a munkájukat, és a helyi tanács alkalmazottai nem lehetnek csapattagok. A tűzoltók számára az egyedüli bónusz a balesetbiztosítás. Jelenleg harmincketten vagyunk a csapatban Vass István tűzoltóparancsnokkal együtt.

– *Az eltelt tíz évben mekkora volt a fluktuáció? Milyen korúak az önkéntes tűzoltók?*

– A régiek közül kevesen estek ki. Aki ötvenévesen bekapcsolódott, többnyire ma is tevékenykedik. Azóta viszont bővült pár fiatalal a csapat. Sajnos a romániai légkör nagyon rányomja a bélyegét az önkéntes tűzoltóságokra is, hiszen a tűzoltók 60-65 százaléka külföldön dolgozik. Tehát ha tűz üt ki, nagyon keményen helyt kell állniuk az itthoniaknak.

– *Hányan vannak ténylegesen itthon a csapatból?*

– Körülbelül tizenketten-tizenhároman. Ennyi szükséges is, mert az alapszabály szerint autó ember nélkül nem szállhat ki tüzesethez, mert a gépkocsivezető egyedül nem sokat tehet.

– *Milyen a felszereltségük?*

– 2013-ban kaptunk Magyarországról egy IFA típusú tűzoltóautót. Két évre rá Jászládány testvértelepülés egy másik tűzoltóautót ajándékozott nekünk. Évente pályázunk a tűzoltó-felszerelések bővítésére a megyei tanácshoz. Vannak ruháink, motorpompáink, áramfejlesztőink. Sajnos az autókat magunknak kell karban tartani, mert erre nincs megbízott szakember. A munkánkat nagymértékben segíti mindkét település közbirtokossága is.

– *Milyen gyakori a bevetés?*

– Legalább egyszer-kétszer évente biztosan van bevetésünk. A szomszéd településekkel is nagyon intenzíven együttműködünk, és a szomszéd tűzoltócsapatok is segítenek nekünk szükség esetén.

– *Hogyan történik az értesítés?*

– Általában valaki hívja a 112-es sürgősségi segélyhívó számot, onnan riasztják a csíkszeredai hivatásos tűzoltókat, ők riasztanak engem vagy a polgármestert. Tovább egy előre meghatározott értesítési

diagramma szerint ki-ki értesíti a számára kijelölt társakat. Ilyenkor, amikor sokan vannak külföldön, kicsit megbotlunk. Ha minden tűzoltó megjegyez két számot, a másodikat biztosan eléri. Az éjszakai tűzoltóknak nagyon nagy segítség adott esetben az, ha a feleség is tudja, hogy kit kell hívnia. A legfontosabb a minél gyorsabb híradás. Hivatalosan nem is működhetnének alakulatként, mert ahhoz kötelező módon két alkalmazottra volna szükség: a sófőrré és még egy személyre, csak hogy ezt, mint Hargita megye egyik legkisebb községe, anyagilag nem tudjuk magunknak megengedni. Ennek ellenére, vészhelyzetben, amíg megérkeznek a hivatásos tűzoltók, addig a helyszíni tevékenység száz százalékban a mi felelősségünk. Utána ők felelnek, ők irányítanak.

– *Az elmúlt hónapban szervezték meg a Felcsíki Tűzoltó Vándorkupát. Hányan tudtak jelen lenni a vetélkedőn?*

– Sajnos csak hatan, de lelkesen végigküzdöttük. Számunkra nem az volt a fontos, hogy nyerünk vagy nem nyerünk, hanem az, hogy együtt küzdjünk, együtt legyünk. Hazafele is jó hangulat volt, a további foglalkozásokról beszélgettünk. Szeretnénk együttlétre készíteni az embereket. Veszélyes munkáról van szó, de nagy összekovácsoló erővel bír, és ez a fontos.

Kérdeztett: Daczó Dénes

Fotó: Szócs Lehel

Több lehet-e a protokolláris találkozásoknál egy-egy testvértelepülési kapcsolat? Mi lehet a hozadéka a hosszú távú együttműködésének, ha ezek akár több határt is átszelő kapocsá nőnek ki? Erről kérdeztük a magyarországi Boda, Jászládány és a felvidéki Szilas települések polgármesterét, akik az Európa a polgárokért program keretében látogattak Csíkrákosra.

Határokon átívelő kapcsolatok

Kovács Győző,
Boda polgármestere:

– *Tulajdonképpen miben áll ez a testvértelepülési kapcsolat?*

– 1999-ben indítottuk be ezt a programot. Szerintem az egy alapvető lépés ahhoz, hogy emberi kapcsolatok épüljenek, és azokat a magyarokat, akik hozzánk, az Anyaországához tartoznak, illetve kellene, hogy tartozzanak, el is ismerjük. Én azt hiszem, hogy e téren a kapcsolatunk nagyon gyümölcsöző. Az elmúlt évtizedek alatt olyan szoros barátságok szövődtek a rákosiak és a bodaiak között, hogy mi úgy jövünk ide, mintha hazajönnénk. Beszéltem a polgármesteri találkozón arról, hogy egyrészt létezik haza, és másrészt gyökerek. A kettő, az ugyanaz. A gyökereink, azok, ahonnan származunk, ahol a szüleink, gyerme-

keink élnek, a másik pedig az, ahol otthon érezzük magunkat. Mi itt otthon érezzük magunkat, és remélem, hogy a csíkrákosi barátaink így vannak Bodával. Ez az az apró, kis része a dolognak, amit össze tudunk hozni, ugyanakkor segíteni tudunk egymásnak iskolai és települési szinten is. Ezek láthatóak, és ami látszó, az jó dolog.

– *Végigkövetve az elmúlt napok beszélgetéseit, hogy látja anyaországi szemmel: a kisebbségben élőknek vannak közös gondjaik?*

– Sok, nagyon sok. Szerintem bizonyos szempontból még több is, mint nekünk, bár én úgy érzem, hogy a magyar kormány sokat tesz annak érdekében, hogy ezek a különbségek eltűnjenek. Úgy gondolom, hogy azok, akik testvértelepülési viszonyokat alakítottak ki, azok ezen dol-

goznak. Tehát nemcsak arról szól, hogy eljövünk, meglátogatjuk egymást és jól érezzük magunkat. Azt hiszem, hogy mi ezen túlléptünk. Úgy gondolom, hogy ez működőképes és jó dolog.

– *A rendezvény címét átalakítva kérdéssé, hogy látja, milyen hely Európa?*

– Az Európai Unió jelenleg inkább gazdasági és nem politikai közösség. A gazdasági közösség az az érdekek mentén működik. Szerintem Csíkrákos is bekerül ezen települések közé, akkor jön az unió, és szabályok lesznek, amiket nehezebb betartani, mint a mostaniakat. Ettől függetlenül úgy gondolom, hogy az unió egy komoly és jó dolog, csak meg kell szokni ezt a gondolkodást, és ki kell harcolnunk a közös, unióbeli világban a saját érdekeinket és létjogosultságunkat.

**Bertalané Drávucz Katalin,
Jászladány polgármestere**

– Jászladány mióta Csíkrákos testvértelepülése?

– 2015 szeptemberében írtuk alá a hivatalos testvértelepülési megállapodást, de a kapcsolat egy-két évvel korábban kezdődött. Véletlenszerűen átutazóban voltunk Csíkrákoson, és éppen voltak itt jászladányiak. Ők hívtak be minket a Cserekert Fogadóba, ott találkoztunk a polgármester úrral, és gyakorlatilag pár perc után rábólintott arra, hogy kezdjük meg a testvértelepülési kapcsolat kiépítését, és ez 2015-ben vált hivatalossá.

– Áll ez a testvér települési kapcsolat?

– Hál' istennek nagyon sok mindenben. Nagyon sokan járnak tőlünk Jászladányról ide magánemberként is, tehát nem kell az önkormányzatnak nógatnia az embereket. Vannak már jó családi, illetve gyerekek közötti kapcsolatok is, mert az elmúlt két évben már volt olyan pályázatunk, aminek keretében hetedikos osztályok látogattak ide. Most már nem csak képviselők, polgármesterek találkoznak, hanem mások is, egyre többen.

– Milyen hely ez az Európa?

– Azt gondolom, hogy nagyon sokáig nagyon pozitív dolgokat számított, és nagyon sokáig úgy is tűnt, hogy minden országnak előnyt és pozitív megítélést jelent az uniós tagság. Alapjában úgy tűnik, hogy a cél, az megvalósult, nagyon sok olyan felzárkóztató program zajlott le, ami befolyásolja a települések, illetve az országok életét. Mi Magyarországról jöttünk, és úgy gondolom, hogy Orbán Viktor miniszterelnök nemcsak ezért, sok egyébért is harcol az Unión belül, és már most érezhetőek az abból adódó nézeteltérések, hogy nyilván Németországnak vagy Franciaországnak más az érdeke az unión belül, mint Magyarországnak.

– Rendszeresen visszatérve, hogy látják Csíkrákos fejlődését?

– Nincsen könnyű helyzetben a község, de én azt veszem észre, hogy a pol-

gármester nagyon temperamentumos, nagyon lendületes gondolkodású, nagyon rugalmas. Úgy veszem észre, hogy minden lehetőséget megragad, ami a település számára adódik, és erre is ösztönözi az itt élőket és bennünket is.

**Tóth Péter,
Szilas község polgármestere**

– Bár Szilas és Csíkrákos nem testvértelepülések, hogyan látja Ön a két település kapcsolatát?

– Nekem a testvértelepülési kapcsolatról az a véleményem, hogy amíg nincs egy kapocs, nincs egy barátság két ember között, addig nem fog működni a testvértelepülési viszony sem. Annak örülök, hogy meghívtak bennünket ide, eljöhettünk harmincnyolcan és mutathattam a társaimnak egy teljesen más képet, mint ami nálunk van. Azt gondolom, hogy ezáltal mi már most beleszerettünk Csíkrákosba.

– Kik vesznek részt az Önök küldöttségében?

– A delegációmban a község alkalmazottjai, az önkormányzat alkalmazottjai, az alpolgármesterem, és azok az emberek vannak jelen, akikkel pár héttel korábban a hasonló rendezvényt otthon megszerveztük.

– Mi, kisebbségben élő magyarok, rendszerint egymásról keveset tudunk. Fontosnak tartja azt, hogy körön kívülről is csatlakoztak a delegációhoz? Egyáltalán, Önök mit tudnak az erdélyi magyarságról?

– Mi Felvidékről vagyunk, Szlovákiából. Én 2008 óta járok erre felé, Csíksomortánba, Zetelakán, Torockón évente három-négyszer meg szoktam fordulni. Mindig azt szokták kérdezni tőlem a lakosaim, hogy polgármester úr, mit csinál maga annyit abba a Romániába? Azt szoktam válaszolni, hogy én Erdélybe, Székelyföldre jövök, és innen mindig feldobódva megyek haza. Újból energiát kapok, az emberi barátságok, ez a nyitottság, ami itt van, az nálunk nincs

meg. Nálunk zárkóztak az emberek. És most azt hiszem, hogy sikerült megmutatnom a velem érkezett küldöttségnek is, és egyetértenek velem.

– A találkozón elhangzottakból kitűnik, hogy vannak közös problémák, a kisebbségi létből fakadó azonos kérdések. Ebben a témakörben is fontosak ezek a beszélgetések?

– Nagyon is fontosak. Abban az országban, ahol élünk, az országnak a nyelvét nem nagyon beszéljük, ahogy nálatok Székelyföldön sem beszéljük a román nyelvet, úgy mi sem beszéljük a szlovákot, vagy a vajdaságiak a szerbet. Nálunk 96 százalékban magyarok lakják a települést. Az iskolában is beszélünk a nyelv kérdéséről. Sok meglátás volt, de próbáltam inkább arra a síkra terelni a beszélgetést, hogy miként tanítjuk ezeket a nyelveket. Erre még mindenki keresi a választ.

– Szlovákiai, felvidéki magyarként hogyan látja, milyen hely ez az Európa?

– Amikor nálunk volt ez az uniós előadás, akkor figyelmeztettek bennünket arra, hogy milyen jó, hogy az Európai Unióban élünk. Nekem a fő gondolatom az lenne, hogy utazzunk. De én csak ide utazok. Nekem ez a kirándulás, ez a nyaralás, hogy ide jövök. Úgy szoktam mondani, hogy otthon, ha elkezdek egy viccet mondani és eljövök ide, 900 kilométerre, és itt fejezem be, akkor itt megértik. Ezt nagyon-nagyon kevés nemzetiség tudja megtenni Európában, amit mi a magyar nyelvvel meg tudunk csinálni. Az Európai Unióról annyit, hogy így össze tudja hozni az embereket, ha már szétszakadt a nagy Magyarország.

– Ez a települések közötti fejlődő barátság alakulhat tovább?

– Úgy gondolom, hogy egy olyan fél évet adunk magunknak, és biztos, hogy el fogjuk érni a testvértelepülési kapcsolatot. A csíksomlyói búcsú előtt, tavasszal, gondolom nekünk sikerül.

Összeállította: Daczó Dénes

Bekapcsolódás a közösség életébe

Beszélgetés Vizoli Zsomborral, a Bogátalji Mozgalom vezetőjével

– Mikor alakult az egyesület?

– Az egyesület Cserevirág Ifjúsági Szervezet néven 2001-ben jött létre. 2006 és 2008 között volt egy kis lappangás, azután Bogátalji Mozgalom néven alakult újra. Én 2011 márciusától vagyok tagja a szervezetnek, 2014 januárjától pedig a vezetője.

– Hány tagja van a mozgalomnak?

– Jelen pillanatban többfajta résztvevőről beszélhetünk. Vannak aktív és kevésbé aktív tagok, tiszteletbeli tagok, akik az egykori elnökséget alkották és részt vettek a programokban, de most már családjuk van vagy elköltöztek. Tulajdonképpen 10-15 aktív tagról beszélhetünk.

– Ki tagja a szervezetnek?

– Általában a 16 és 35 év közöttiek számítanak fiatalnak, viszont mi úgy vagyunk vele, hogy aki betöltötte a 14 évet, vagyis nyolcadik osztályos, az már nyugodtan lehet tag.

– Miből áll a szervezet tevékenysége, amióta te is tagja vagy?

– Ifjúsági, sport- és kulturális programokat szervezünk. Most is részt veszünk a novemberben következő Adventi Ráhangolódáson, évente körülbelül 20-25 programban vállalunk szerepet, általában társult szervezetként.

– Szerinted miért van szükség egy ifjúsági szervezetre a településen belül?

– A fiatalok igényelik. Ha valaki belépik egy ifjúsági szervezetbe 14 évesen, akkor máris egy csapathoz tartozik. A tevékenység eredményeként akár a középiskolába való beilleszkedés is könnyebben megy. Az ifjúsági szervezeti aktivitás megtanít például a programok szervezésére. Ugyanakkor lehetőség van az ismeretség bővítésére, mert a Bogátalji Mozgalom révén sok helyre eljutunk.

A Bogátalji Mozgalom az elmúlt időszakban több mint húsz pályázatot készített, amelyek a közösségi programok szervezéséhez nyújtottak pénzügyi, szervezeti háttérrel. A szervezet működését Hargita Megye Tanácsa, a Nemzeti Kulturális Alap, a Communitas Alapítvány, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. és a helyi önkormányzat is támogatta. A kulturális programok mellett tűzoltó-felkészítések, a férfi dalkör viseletének készítésére, turisztikai kiadványra, iskolások csapatépítőjére, sportrendezvényekre, az idősek napja megszervezésére, újság kiadására, illetve a falumap szervezésére nyújtott be sikeres pályázatot az egyesület.

Vegyük például az egyik legközelebbi rendezvény, a csíkdánfalvi Kürtöskalács Fesztivált. Folyamatosan együttműködünk más felcsíki ifjúsági szervezetekkel.

– Ifjúsági mozgalomként nyilvántartások a két településen az ifjak számát?

– Nincs igazából nyilvántartva, de leginkább a középiskolásokra lehet számítani. Az egyetemisták többnyire Marosvásárhelyen vagy Kolozsváron tanulnak, nincsenek itthon. Akik nem mennek egyetemre, azoknak nagyon kevés százaléka az, aki itthon próbál elhelyezkedni. Sokan mennek külföldre.

– Te mint ifjúsági vezető, hogyan látod ezt a hátizsákba pakolás és irány külföld kérdést?

– Én úgy gondolom, hogy jó ez is, hogy kimennek külföldre és látják az ottani mentalitást. Más földeket látnak, sokat tanulnak. Viszont ennek is vannak hátulütői. A külföldön dolgozók nagyobb része itthon képzelel el a jövőjét, de sokszor nehéz visszazokni, ha már a kinti fizetésbe belekóstoltak...

– Hogy látod, mik a tizenévesek legnagyobb gondjai?

– Igazából ami gond lehet az az, hogy akik most végeznek, azoknak az a mentalitásuk, hogy ilyen kevés pénzért nem kezdenek el dolgozni. Közben munkacserőhiány van. Munkahely az lenne. A munkahelyi elvárások egyre jobban jönnek lefelé, a munkaadók is muszáj, hogy visszavegyenek az elvárásaikból, mert nincsen ember.

– Hogyan kell elképzelni ezt az évi 20-25 tevékenységet?

– Van egy nagy hálózat, amelyhez tartozunk, ami sajnos csak a szórványban aktív, Szatmárnémeti, Nagybánya, Kolozsvár és Zilah környékén dolgoznak. Leginkább a helyi civil szervezetekkel, az iskolával, cserkészekkel, a csíkrákosi és göröcsfalvi nőegylettel együtt szervezzük a programokat. A gyermeknap megszervezése is tőlünk indult, mégpedig úgy, hogy segítséget kértünk a helyi vállalkozóktól, akik például fagyalttal támogattak. Megnéztük, hogy az iskolában Rákoson és Göröcsfalván összesen hány diák van, és fagyaltot osztogattunk nekik gyereknap alkalmából. Ez aztán kinőtte magát, most egy egész napos programsorozat van arcfestéssel megkülönböztető programokkal.

A programok között említhetem még a Mikulásjárást. Ezt önkéntesen végesszük, meg szoktuk hirdetni, így a szülők értesülnek róla. Egy pár évvel ezelőtt, az egyik tagunknak nagyon jó ötlete volt, hogy a karácsonyi éjféli misén legyen teaosztogatás. Amikor az emberek kijönnek a miséről, akkor teát és süteményt osztogattunk. Ez egy saját program. Azonkívül szintén 6-7 éve, hogy a szülők dolgát megkönnyítsük, a karácsony előtti napokban játszoházat szervezünk. Behozzák a szülők a gyerekeket, így nyugodtan tudnak készülni a Szentestére.

Kérdezt: Daczó Dénes

A mese a lélek tápláléka

Anépmese-beavatás a lelki egészség forrása. Ha egy gyerek életéből hiányzik a népmese, nehezebben tud megbirkózni egy nem várt eseménnyel. A mese arra tanít meg már gyerekkorban, hogy küzdés, kudarcok révén születik az eredmény, és benne van annak a lehetősége, hogy mindazt, ami a világban rosszul működik, meg lehet változtatni. Az egykori ember nemcsak szórakozásból mesélt, hanem azért, mert tudta, hogy a mesékben föllelhető igazságok segítségével választ találhat saját életkérdéseire is.

A mesének igen fontos szerepe és jelentősége van a tanítás és a tanulás folyamatában, mert hozzájárul az észlelő- és megfigyelőképesség fejlesztéséhez, az emlékezet és gondolkodás neveléséhez, amelyet a kreatív személyiség, a problémaérzékenység, az alkotó kíváncsiság, a szorongásmentes bátorság jellemez. A közvetlen élmény erejével ismerteti meg

a gyermeket az igazi széppel, az anyanyelv kifejező erejével, hat érzelmeire és segíti a szép iránti fogékonyságát.

Mi, pedagógusok gyakran ötvözzük a népmesét a népi játékokkal, népdallal, népzenevel. Igyekszünk ezekből átadni, amennyit csak lehet, és minél több népi műveltséggel kapcsolatos rendezvénybe, vetélkedőbe bekapcsolódni. Legutóbb október 11-én részt vettünk a csíkmadarasi Kiss Ferenc Általános Iskola XIV. alkalommal megszervezett Be-

nedek Elek: Mesék útján, csodák földjén elnevezésű mesemondó versenyen. Iskolánkat a negyedik osztályos Száva Előd és a hetedik osztályos Máté Szilárd képviselte. Gratulálunk nekik!

Hiszem, hogy a népmesével élményszerűen nevelünk és korlátozások helyett cselekvésre, tapasztalásra buzdíthatjuk a gyerekeket, hisz semmi olyat nem akarunk megtanítani nekik, ami nincs meg eleve bennük.

Szócs Anna tanítónő

10 tanács az iskolai teljesítmény növelésére (2.)

Kovács Sándor-Antal októberi lapszámunkban indított sorozatában elsősorban a 3–8. osztályosok számára fogalmaz meg olyan technikákat, amelyeknek alkalmazásával növelni tudják iskolai, tanulási teljesítményüket. A szerző a Babeş–Bolyai Tudományegyetem másodéves pszichológia szakos hallgatója.

A Szokás hatalma

Amikor iskolába jártam, az volt a szokásom, hogy mindennap, amikor hazamentem, tanultam és házi feladatokat írtam. Ez a szokás beépült a rutinomba, így sokkal hatékonyabban tudtam tanulni a reggeli iskolába járástól egészen délután 6-7 óráig. A gimnáziumi éveim során megváltozott a szokásom, és rendszeresen az esti órákban tanultam. Az elmúlt nyolc évben rájöttem arra, hogy ezek a cselekvések, amelyek szokásalapon rögzültek, hozzájárultak a teljesítményem növeléséhez.

Azt tudnám ajánlani minden fejlődni vágyó fiatal számára, hogy alakítson ki egy megszabott időkerethez kötött tanulási tervet, amelyet mindennap betart. Ér-

demes a kialakításkor számba venni az egyéni tanulási potenciált, a fáradtsági szintet és az egyéb családi vagy szociális szokásokat is. A meghatározott időintervallumban pedig rendszeresen tanulni, fejlődni kell.

A szokás kialakításába, megtartásában sokat segíthet a Google Calendar vagy akár a Habbit Bull applikáció használata. Az eszközök mellett nagyszerű kiegészítő a Pomodoro technika rendszeres alkalmazása. A tanulmányi eredmények növelésében biztos utat nyújt a szokások megerősítése, technikák alkalmazása.

Jó tanulást!

Mi az a Pomodoro-módszer? Egy időmenedzsment technika, melyet egy Francesco Cirillo nevű olasz úriember talált ki a nyolcvanas években. A módszer végtelenül egyszerű: eldöntöd, hogy min fogsz dolgozni, majd leülsz és 25 percet CSAK azzal foglalkozol, utána tartasz öt perc szünetet, aztán újra dolgozol 25 percet, és így tovább.

Egymásra találtak a nótás kedvűek

A Gerendely férfikórus eddigi működésének egyik meghatározó eseményére került sor a közelmúltban. A kerekegyházi nótakedvelő férfi dalkör meghívására Kereki Tojás és Szüreti Fesztiválon vehetett rész a férfikórus.

Aprilisban a közösségi hálón keresett meg Szabó Sándor, kecskeméti tárogatóművész, és tolmácsolta a kerekegyházi nótakedvelő férfi dalkör óhaját, miszerint kapcsolat szeretne létesíteni hasonló érdeklődésű és tevékenységet folytató, férfiakból álló, erdélyi dalkörrel. A kerekegyháziak olyan dalosokat kerestek, akik a népdalok, katonadalok mellett a magyar nótát is népszerűsítik.

A kerekegyháziak – miután több dalkör színpadi tevékenységét is megnézték a világhálón – döntöttek el, hogy a Gerendely Férfikórusral veszik fel a kapcsolatot. Ez követően mindkét dalkör izgalommal várta, hogy sikerüljön a kóruskapcsolatot kialakítani. Ami tavasszal csírájában megfogant, az szárba szökken és őszre be is ért, ugyanis meghívást kaptunk Kerekegyháza legnagyobb rendezvényére, a Kereki Tojás és Szüreti Fesztiválra, amelyre szeptember 14-én utazott el a csapat. A Kereki Nótások a Községi Házban fogadtak és láttak vendégül, ahol Szabó Sándor, a kerekegyházi dalosok vezetője köszöntötte a Gerendely Férfikórust, örömet fejezve ki,

hogy bár hosszas keresés után, de végre társra találtak a Kereki Nótások. A barátságára pohárköszöntőt mondott Császár Barna, ezt követte idősebb Fodor Csaba áldásmondása. A nóta szárnyán gyorsan egymásra talált a két dalos társaság, mintegy bemelegítése a másnap reggeli Faluébresztésnek, ahol lovaskocsin énekelve vonult végig az utcákon a két kórus. Balog István így emlékszik erre: Amikor bementünk a piacra énekelve s ott elénekeltek a Székely himnuszt, mindenki ránk figyelt. A néma csendben látszott a meghatódottság az emberek arcán.

A népviseletbe öltözött Gerendely férfikórus tagjai, délben külön lovas kocsin vettek részt a szüreti felvonuláson.

– Minimum ötven hintó és szekér vonult. Csikósok lovasbemutatója, ostorcsattogtatás... Szenzációs volt. Ilyenen én még nem vettem részt – idézte fel a szüreti felvonulás élményét Császár Barna, több Gerendely-taggal együtt. Délután a művelődési ház előtti kis színpadon léptek fel katonadalokkal, majd a Kerekegyháza központjában felállított nagyszínpadon hazafias nótákat énekeltek. Ez a produkció kiteljesedett a Kereki Nótások rész-

vételével, így közösen csendülhettek fel a magyar hazafias nóták gyöngyszemei mintegy 30 székely és magyar ajkán. Felémelő pillanatok voltak ezek mind a közönség, mind az egyesített kórus számára. A beszélgetések során kiderült, ez az éneklés nyújtotta a legnagyobb élményt.

A sikeres nap után újabb felkérést kapott a Gerendely, így a vasárnapi szentmisén énekelhetett a kórus. A szívélyes fogadtatás, a kedves vendéglátás, az együtt eltöltött pillanatok kellemes élményekké, szép emlékekké alakultak. A két dalkör között jó barátság alakult, ennek ápolására meghívtam a Kereki Nótásokat a 2019-es évi búcsúra és falunapokra.

Regián Melinda

Lemez bemutatóra hív a Gerendely Férfikórus

A csíkrákosi kultúrotthonban december 9-én 18 órától önálló est keretében mutatja be új lemezét a Gerendely Férfikórus. Az estre minden érdeklődőt szeretettel várnak. A belépés díjtalan. A bemutatón lehetőség lesz a CD lemez megvásárlására is.

IMPRESSZUM

Csíkrákosi község lapja

Kiadja: a Bogátalji Mozgalom – Csíkrákos és Göröcsfalva. Szekesztőségi tagok: Császár Attila, Fodor Eszter, Fodor Orsolya, Lutz Levente, Vizoli Zsombor. Lapszerkesztő: Daczó Dénes. Tördelőszerkesztő: Benedek Enikő. Elérhetőségünk: Csíkrákos, Fő út 232. szám, hivatal@rakos.ro; www.rakos.ro

Megvalósult a Magyar Kormány támogatásával

